

Excursie naar Namen (23 augustus 2014)

HUB STOHR

Zaterdag 23 augustus bracht de Heemkundevereniging uit Schin op Geul, samen met de Valkenburgse afdeling van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG), een bezoek aan de Belgische stad Namen. Als voorbereiding op de excursie was er

op 21 augustus een inleidende lezing over deze stad.

Namen (Namur in het Frans) ligt op een markant strategisch punt waar de Sambre in de Maas uitmondt en de Maas het Ardennenmassief verlaat. Ondanks de uitstekende ligging tussen Frankrijk enerzijds en de Lage Landen anderzijds, is de stad nooit uitgegroeid tot een belangrijk handelscentrum; integendeel zelfs, ze is steeds een relatief onbelangrijke provinciestad gebleven.

In militair opzicht was dat overigens anders. Op de steile helling van de landtong tussen Sambre en Maas ontstond in de loop van de eeuwen een machtige citadel. Het begon in de Middeleeuwen met een grafelijk kasteel. Door de steeds veranderende militaire eisen werd dit kasteel omgebouwd tot een uitgestrekt militair bolwerk met als voornaamste doel het voorkomen dat Frankrijk zijn invloed naar het noorden kon uitbreiden. Erg veel voordelen bracht de citadel niet voor de stad. Natuurlijk kon je in

vredetijd aan de vaak omvangrijke garnizoenen flink wat geld verdienen, maar de talrijke belegeringen en innames van de citadel en de stad brachten steeds weer veel ellende en verwoestingen met zich mee. Op het einde van de negentiende eeuw kreeg de citadel een hoofdzakelijk toeristische functie.

De citadel van Namen met uitzicht over de stad

In de negentiende eeuw ontwikkelde het Sambrebekken, de *Borinage*, stroomopwaarts aan de rivier gelegen, zich tot één van de belangrijkste industriële gebieden van het vasteland van Europa. Hiervan profiteerde Namen maar mondjesmaat. Toen echter de achteruitgang in de Borinage toesloeg werd Namen hierin meegesleurd.

De ommekeer kwam toen België zich staatkundig begon om te vormen. De regering van het gewest Wallonië vestigde zich in Namen. Dat bracht niet alleen veel nieuwe werkgelegenheid naar de stad, maar bracht ook een proces van stadsvernieuwing op gang. De stagnatie in de decennia vooraf werd een voordeel: in de binnenstad konden veel oude panden die als krot bewaard waren gebleven worden opgeknapt, met een sfeervol en authentiek stadshart tot gevolg. Geen wonder dat Namen flink geprofiteerd heeft van het opkomende stedelijke toerisme.

Onze excursie begon in Bouge, een dorpje even buiten Namen, waar de kenmerkende ligging van de stad goed

zichtbaar is. Een bezoek aan (een deel van) de citadel volgde. Hier werd genoten van de prachtige vergezichten over de stad en de omgeving en kon al een eerste indruk worden verkregen van de structuur van de stad. Ook werd hier nog ingegaan op *Namur, capitale de la Wallonie*.

Na een lunch in de binnenstad werd een wandeling door diezelfde binnenstad gemaakt. Helaas werd het weer minder fraai en moest Namen van onder de paraplu bekeken worden. Gelukkig boden enkele van de indrukwekkende barokkerken de mogelijkheid om even aan de regen te ontsnappen.

Ondanks dit weer kwamen alle facetten van Namen aan de orde: het levendige winkelcentrum, de historische wijken met zijn mooie Maaslandse huizen en historische win-

Fraai houtsnijwerk in de Saint-Loup

kelpanden, de paleizen en universiteitscomplexen. In de binnenstad en langs de oevers van de Sambre bleef de citadel altijd manifest aanwezig.

De foto's van de excursie zijn gemaakt door Zef Ackermans, Frans Lussenburg en Leo Olde Hanhof.

